

Hulumtimi në veprim

Tipi i programit: Themelor

Hyrje

Kursi “Hulumtimi në veprim” është zhvilluar nga KEC në kuadër të përpjekjeve të Programit për Arsim Themelor për të ndihmuar arsimin kosovar në zhvillimin e shkathtësive relevante të shekullit 21 të nxënësit e shkollave fillore dhe të mesme të ulëta.

Përshkrimi i kursit:

Për kursin “Hulumtimi në veprim” pjesëmarrësve potencial,ë nga shkollat fillore, të mesme të ulëta, apo të mesme të larta, së pari do t’u dërgohet një pyetësor përmes të cilit ata i përgjigjen disa pyetjeve, të cilat çojnë në krijimin e idesë (abstraktit të punimit) se çfarë problematike arsimore ata dëshirojnë të trajtojnë në hulumtimin e tyre. Pas kësaj, pjesëmarrësit vijojnë kursin i cili realizohet në tri ditë të ndara në një shtrirje kohore prej tetë javësh.

Pas ditës së parë të kursit në të cilën mësimdhënësit marrin njohuri për hulumtimin në veprim, ata kanë dy-tri javë periudhë kohore për të kryer punë rreth hulumtimit të tyre në shkollë. Ndërmjet ditës së parë dhe të dytë, mësimdhënësit mbajnë kontakt me fasilitatorët (online ose takim me fasilitatorët dhe pjesëmarrësit tjerë) për t’u konsultuar dhe reflektuar rreth ecurisë së hulumtimit. Gjatë kësaj kohe, pjesëmarrësit vazhdojnë punën individuale në shkollë dhe shtëpi dhe takohen në ditën e dytë të kursit, ku prezantohet pjesa e punës së kryer deri në këtë fazë. Pastaj vazhdojnë me punë individuale (hulumtimin e tyre në shkollë) edhe tri-katër javë tjera. Gjatë kësaj periudhe, mësimdhënësit komunikojnë me fasilitatorët dhe kolegët e grupit përmes platformave elektronike ose përmes takimeve reflektuese, ku mundësohet që ata të shkëmbejnë përvojat dhe qartësojnë dilemat rreth hulumtimit, dhe të finalizojnë punën rreth raportit (artikullit) të hulumtimit. Në fund, mësimdhënësit mbajnë ditën e tretë të kursit, me ç’rast secili prej tyre prezanton raportin final me të gjeturat nga hulumtimi i realizuar, ndërsa fasilitatorët dhe kolegët japin informata kthyesë.

Raporti final i hulumtimit në veprim mund të publikohet në platforma edukative, si shembull për mësimdhënësit tjerë.

Qëllimet e kursit:

- Kuptimi i rolit të mësimdhënësit si hulumtues në klasën/shkollën e tyre dhe përparësitë që ka hulumtimi në veprim;
- Aftësimi i mësimdhënësve që të identifikojnë situata problemore të lidhura me mësimdhënien, të nxënësit dhe arsimin në përgjithësi;

- Aftësimi i mësimdhënësve për planifikimin dhe zhvillimin e një cikli të hulumtimit në klasë/shkollë;
- Shfrytëzimi i hulumtimeve në veprim si një burim për hulumtimet e mëtutjeshme në fushën e arsimit;
- Përmirësimi i praktikave të mësimdhënies dhe arritjeve të nxënësve;

Rezultatet e të nxënit

Pas përfundimit të kursit, vijuesit do të jenë në gjendje të:

- identifikojnë situata/probleme të lidhura me mësimdhënien, të nxënit dhe arsimin në përgjithësi;
- shqyrtojnë literaturë profesionale dhe shkencore në lidhje me çështjet arsimore;
- reflektojnë rreth praktikës së tyre profesionale në kontekst të përmirësimit të vazhdueshëm dhe në interes të përmirësimit të rezultateve të nxënësve në klasë/shkollë.
- analizojnë lidhjet në mes të teorisë dhe praktikës në fushën e arsimit duke vendosur hulumtimin në klasë/shkollë në një kontekst të ndërvarur;
- zhvillojnë projekte të hulumtimit në klasë apo shkollën ku punojnë dhe të shkruajnë raportin e atij hulumtimi;
- bashkëpunojnë me 'miqtë kritik' për të reflektuar për vlefshmërinë e hulumtimeve në klasat e tyre.

Implementimi i kursit (metoda, forma, dhe vendi):

Kursi "Hulumtimi në veprim" do të zbatohet si në vijim:

1. Kursi treditësh (18 orë)

Punëtoritë fasilitohen nga 2 fasilitatorë të aftësuar nga KEC. Për të realizuar hulumtimin e tyre, pjesëmarrësit ndihmohen edhe nga mentorë/fasilitatorë tjerë, sipas nevojës. Secila nga tri ditët e kursit ka nga katër sesione pune 90 minutëshe. Në total kjo fazë e trajnimit konsumon 18 orë kontaktuese, dhe pjesëmarrësit kanë obligim të vijojnë 90% të këtyre orëve, respektivisht mund të mungojnë më së shumti në një sesion 90 minutësh.

2. Aktivitetet në shkollë - punë hulumtuese individuale e mësimdhënësve

Përmbajtja e kursit do të zbatohet nga të gjithë mësimdhënësit e ciklit fillor dhe të mesëm të ulët, të përkrahur nga fasilitatorët dhe 'miqtë kritik'. Aktivitetet në shkollë organizohen në dy periudha. Cikli i parë i hulumtimit në veprim zhvillohet pas ditës së parë të kursit kur përcaktohet se çfarë dëshirojmë të shqyrtojmë, vendoset se çfarë të dhënash do të mblidhen, dhe krijohet një pyetësor testues. Në këtë fazë, mësimdhënësit fillojnë me realizimin e planeve të veprimit dhe mbledhjen e të dhënave të hulumtimeve të tyre. Faza e dytë e punës së mësimdhënësve realizohet pas ditës së dytë të kursit me qëllim të analizës së të dhënave dhe rishikimit të

planeve të veprimit, përshkruhet si mund të shfrytëzohen dhe të zbatohen rezultatet e gjetura. Poashtu në këtë fazë, mësime të mësimdhënësve shkruajnë raportin (artikullin) e hulumtimit të tyre dhe rezultatet diskutohen dhe ndahen me të tjerët.

3. Mbështetja e mësime të mësimdhënësve nga fasilitatorët / kolegët (12 orë)

Për të mbështetur mësime të mësimdhënësve gjatë punës së tyre hulumtuese, organizohen së paku dy takime reflektuese me pjesëmarrësit, sipas nevojës. Fasilitatorët takohen individualisht ose në grupe me mësime të mësimdhënësve për të diskutuar fazat e realizimit të projekteve hulumtuese në klasat apo shkollën e tyre. Takimi i parë realizohet ndërmjet punëtorisë së parë dhe të dytë, kurse takimi i dytë, ndërmjet punëtorisë së dytë dhe të tretë. Para ditës së tretë pjesëmarrësit janë të obliguar të hartojnë raportin e hulumtimit, i cili duhet të aprovohet nga fasilituesit mentorues. Kjo pjesë e konsultimeve zhvillohet përmes komunikimit elektronik, përmes të cilit pjesëmarrësit shkëmbejnë draftet e raportit të tyre me fasilituesit dhe kolegët, dhe marrin sugjerimet/komentet në formë të shkruar.

Poashtu, inkurajohen takimet e shkurtra/seancat reflektuese të shkëmbimit të përvojave mes kolegëve. Në total kjo fazë e trajnimit konsumon 12 orë me takime të reale ose virtuale me kolegët e grupit të moderuara nga fasilituesit (përmes mjeteve elektronike, email ose platforma komunikimi në grup).

Deri më tani në këtë kurs janë trajnuar 177 dhe janë pranuar rreth 100 raporte të hulumtimit. Disa nga raportet (artikujt) e hulumtimit në veprim të kryera nga këta mësime të mësimdhënësve janë përgatitur botuar në ueb faqen e Programit BEP të USAID-it.

Mësime të mësimdhënësve do të inkurajohen të shfrytëzojnë hulumtimin në veprim si pjesë e integruar e mësime të mësimdhënësve të tyre. Hulumtimet e realizuara në klasë duhet të jenë në përputhje me parimet dhe kompetencat kryesore që kërkohen me Kornizën e Kurrikulës së Kosovës.

Vlera e aktiviteteve të kursit e shprehur në orë për licencim

Programi ka gjithsej 30 orë të plota.

Për implementimin të kursit "Hulumtimi në veprim" janë caktuar aktivitetet në vijim:

1. Organizimi i një projekti hulumtues në periudhën 8 javëshe;
2. Shkrimi i raportit (artikullit) të hulumtimit të realizuar;
3. Vetëvlerësimi dhe vlerësimi i kolegëve për prezantimin e raportit të hulumtimit.

Kusht për certifikim është pjesëmarrja e kursit mbi 90%, origjinaliteti i raportit, vlerësimi pozitiv i raportit (artikullit) të hulumtimit nga fasilitatorët, vetëvlerësimi dhe vlerësimi i kolegëve për prezantimin e raportit të hulumtimit.